

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
SREDA
14. AVG.
1991

Letnik XLV.
Štev. 34 (2616)
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 8 šil.
din. 20
P. b. b.

Lojze Peterle

„Koroški Slovenci ostajajo naša skrb!“

Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle je v razgovoru za Slovenski vestnik poudaril, da koroški Slovenci ostajajo skrb Republike Slovenije, ki jo mora tudi izpolnjevati, kolikor je to le mogoče. Na konkretno vprašanje, ali bo slovenska narodnostna skupnost kljub težkim razmeram v Sloveniji deležna ob začetku leta zagotovljene podpore, je ministrski predsednik odgovoril z jasnim

„Da“, menil pa je tudi, da bi bilo normalno, da bi Avstrija v tej situaciji povečala svoj delež v skrbi za slovensko narodnostno skupnost.

V ekskluzivnem intervjuju za Slovenski vestnik Peterle nadalje napoveduje bistveno skrčenje ministrstev v vladi, pod vprašanjem pa je tudi ministrstvo za Slovence po svetu. Več na 2. strani.

Pri Cingelcu Slehernik

V soboto in nedeljo zvečer so pri Cingelcu na Trati boroveljski gledališniki uprizorili Hofmannsthalovega Slehernika v prevodu Otona Zupančiča in v režiji in adaptaciji Bogomirja Verasa. Predstava je zbudila precejšnje zanimanje ljubiteljev gledališča in ga tudi opravičila. Več preberite na 4. strani.

Kljub prekinitvi spopadov na Hrvaškem – mir še daleč

Ugotovitve misij Evropske skupnosti in drugih posredovalnih delegacij posameznih držav, da se je v Jugoslaviji težko pogovarjati s kompetentnimi politiki, bodo najbrž kar držale. Evropa se namreč že predolgo vrti v labirintu bolj ali manj pomembnih vprašanj, do bistvenega pa sploh še ni prodrla. Srbski politiki so se doslej spretno izognili vsaki neposredni konfrontaciji, ki bi od njih zahtevala jasno stališče in prevzem kakih obveznosti.

Pogovore srbskega predsednika Miloševića z avstrijsko parlamentarno delegacijo lahko označimo le kot alibi, neobvezujočo gesto.

Seveda bi bilo napak jugoslovansko krizo omejevati samo na Srbijo, vendar bi jo bilo treba v čim večji meri pritegovati v internacionalizirano iskanje rešitve. Ob tem obhajanju pa je Miloševićev štab samo pridobival. Srbi na Hrvaškem so zasedli skoraj tretjino Hrvaške, šele potem je srbski blok v predsedstvu

glasoval za prekinitev ognja. V tem času pa naj bi se po trditvah Hrvaške in tudi nekaterih mednarodnih opazovalcev pripravili na nove uspešne akcije. Vedeti moramo, da program združevanja Srbov v skupni državi, ki ga je že leta 1987 začrtala Srbska akademija znanosti in umetnosti, še ni zaključen. Hrvaški Srbi so sicer k Srbiji dejansko že priključili precejšen del Slavonije, Baranje, Banije in Kninske krajine, vendar še niso dosegli meje

na Kolpi in osvojili srednje Dalmacije. Tudi na Kosovu se razmerje med Srbi in Albanci še vedno spreminja v korist slednjih.

Prav Kosovo pa grozi z novo eskalacijo nasilja, posebno po zadnjih izjavah tako predsednika demokratske zveze Albancev na Kosovu Ibrahima Rugove kot tudi albanskega predsednika Ramiza Alije, da so albanske čete že v pripravljenosti ob meji z Jugoslavijo in da je

(Dalje na 11. strani)

Dobrodelna koncerta v Tinjah in Beljaku!

V prihodnjih dneh bosta na Koroškem dva dobrodelna koncerta za pomoč Sloveniji. Prvi bo 19. avgusta ob 20. uri v Domu prosvete v Tinjah, drugi pa 25. avgusta, prav tako ob 20. uri, v kongresni hiši v Beljaku. Na obeh koncertih bodo nastopili znani umetniki, koroško prebivalstvo pa je pristrčno vabljeno.

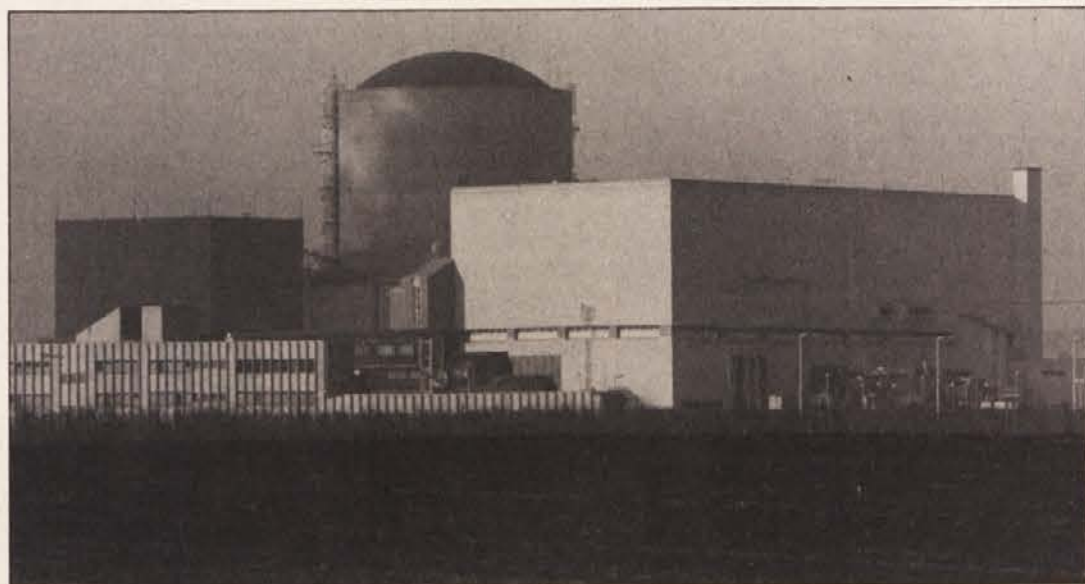
Izkupiček beljaškega koncerta bo namenjen posebnemu projektu v Sloveniji.

Darujte za žrtve vojaške agresije!

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem je za pomoč žrtvam brutalne agresije jugoslovanske armade v Sloveniji pri Posojilnici Celovec odprla poseben konto s številko

3,047.107

in poziva vse, da pomagajo rojakom v Sloveniji. Zbrani denar bo ZSO prenakazala Rdečemu križu Slovenije. Hvala!

„Tako ustaviti JE v Krškem!“

Avstrijski parlamentarci, ki so pretekli teden obiskali Srbijo, Hrvaško in Slovenijo, da bi na licu mesta spoznali razsežnosti jugoslovanske krize, so se ob zaključnem

obisku v Ljubljani zavzeli za takojšnjo ustavitev nuklearke v Krškem (slika zgoraj). Vzrok za to zahtevo je še vedno obstoječa nevarnost napada nanjo. Predsednik

slovenske vlade Lojze Peterle je na to odgovoril, da trenutno ne vidi neposredne nevarnosti, da pa bi nuklearko takoj ustavili, če bi prišlo do resnih groženj.

VABILO

Zveza koroških partizanov vabi na obisk zgodovinskih krajev po Svinjski planini v

**nedeljo,
18. avgusta 1991**

Zbrali se bomo na parkirišču v Velikovcu med glavno pošto in Delovnim uradom med 9. in pol 10. uro. Vozili se bomo s privatnimi avtomobili. Po možnosti bodo v Velikovcu prisledli eni k drugim.

Zaključek bo na pokališču v Šentrupertu pri Velikovcu.

Obisk teh krajev bo ob vsakem vremenu. V primeru dežja se bomo vozili samo po asfaltiranih poteh.

Želeli bi, da bi se tega obiska udeležili v večjem številu, da bi spoznali težko antifašistično borbo na severni strani Drave.

Aktualni razgovor

s predsednikom slovenske vlade Lojzetom Peterletom

„Normalno bi bilo, da bi Avstrija povečala svoj delež!“

Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle in glavni urednik Slovenskega vestnika Ivan P. Lukan sta se za intervju domenila na dokaj posebnem kraju. Opravila sta ga preteklo nedeljo ob prvem srečanju slovenskih državnikov, ob ljudski veselici v senci najstarejše lipe na Slovenskem, nad 700 let stare Najevske lipe pod Ludranskim vrhom nad mežiško dolino na Koroškem. Kljub veselemu vzdušju pa je razgovor kaj hitro prešel na politično realnost.

Gospod Peterle, kako ocenjujete vprašanje priznanja Slovenije s strani Avstrije po razgovoru, ki ste ga imeli pretekli petek v Ljubljani? Poslanec Khol je na primer dejal, da osamljeno priznanje Avstrije Sloveniji ne bi prineslo nič.

Najprej bi rekel, da je Avstrija v tem času pokazala veliko razumevanja za slovenske politične cilje in tudi izkazala svojo podporo in solidarnost. Glede samega priznanja pa bi rekel, da računam, do bo to večja skupina držav storila po preteku moratorija, ne računamo pa na to, da se bo to zgodilo že prej. Menim pa, da bo prav Avstrija med temi prvimi državami, ki bodo to storile, saj je navsezadnje naša sosedica. Če bo prišlo do tega, da bo večja skupina držav priznala Slovenijo hkrati, bo tudi led prebit.

K jugoslovanski krizi: iz izjav avstrijskih parlamentarcev, ki so obiskali Srbijo, Hrvaško in Slovenijo, je bilo razbrati, da so dobili vtis, da je Slovenija že nekje odpuščena iz Jugoslavije ter da poteka bitka med Srbi, Hrvati in drugimi republikami. Je Slovenija zares že na pol odpuščena iz Jugoslavije?

V nekem smislu se strinjam s to oceno avstrijskih parlamentarcev. Vojna v Sloveniji je bila namreč precej drugačne narave od te, ki poteka sedaj na Hrvaškem. Pri nas je šlo za politično vojno, tam pa gre za mednarodne spore, ki imajo zgodovinske korenine. Položaj Slovenije je bistveno drugačen in zato so tudi možnosti razreševanja drugačne kot na Hrvaškem.

Avstrijska delegacija je kljub temu pozvala Slovenijo, naj v času moratorija in pogajanj ostane v skupini šestih republik in dveh avtonomnih pokrajin ter se z večjo angažiranostjo vključuje v razreševanje jugoslovanske krize. Bo Slovenija to storila?

Mi smo široko srce in pripravljenost za resne pogovore za mirno združitev

dokazovali že v času, ko drugi za to niso hoteli slišati in se pogajati. Bili smo za sporazumno združitev, ob kateri naj bi napravili bilanco, razdelili pravice, obveznosti in imetje.

V sedanjí situaciji smo se nadalje – seveda kot suveren subjekt – pripravljali pogovarjati o bodočih odnosih med političnimi subjekti v jugoslovanskem prostoru, vendar ne več kot formalni del tega prostora.

V razgovoru z avstrijsko parlamentarno delegacijo ste dejali, da je jedrska elektrarna v Krškem še naprej potencialni cilj napada. Vodja delegacije Peter Schieder je nato v razgovoru za naš list zahteval, da se elektrarna takoj zapre, saj bi tisti, ki v taki situaciji dovoli obratovanje elektrarne, bil sokrivec v primeru napada oz. katastrofe. Vidite potrebo po takojšnjem zaprtju JE, ali pa bo Avstrija morala počakati do leta 1995?

Prepričan sem, da je avstrijski strani podrobno znan ves postopek zapiranja jedrske elektrarne. Ta čas pripravljamo zakon, ki bo omogočil referendum o tej zadevi, jasno pa je, da moramo izpad elektrarne na nek način energetsko nadomestiti. Zato se tudi pogovarjamo z Avstrijo o tem, da bi sofinancirala izgradnjo savske verige elektrarn. S kakšno ustavitvijo jedrske elektrarne prej osebno ne računam.

Tudi ne v primeru ponovnega zaostrovanja razmer v Sloveniji oz. na Hrvaškem?

Če bi se situacija resno zaostрила in bi prišlo do groženj, zaradi katerih bi bilo potrebno elektrarno ustaviti, bi to tudi storili. Avstrijecem zagotavljam, da nam je varnost glavni kriterij, kar tudi dokazujemo s tem, da nuklearka trenutno obratuje na stopnji, pri kateri jo je mogoče vsak čas varno ustaviti.

Nekaj vprašanj k napovedanim spremembam v slovenski vladi. V vrhu se ne bo

Lojze Peterle, šef slovenske vlade.

nič spremenilo, se pravi, da ostanete ministrski predsednik, pač pa se govori o bistvenem zmanjšanju števila ministrstev.

Prišlo bo do skrčenja, ni pa še povsem odločeno število. Računam, da bo kakih deset ministrov manj. Odločili smo za nov model vladne organiziranosti, ki predvideva manjše število ministrov. Računam, da bodo spremembe sprejete v skupščini do konca septembra, potem pa bi se lahko opravile tudi morebitne menjave ministrov.

Za nas Slovence na Koroškem se ob Vašem odgovoru seveda takoj postavlja vprašanje, ali bo ostalo ministrstvo za Slovence po svetu?

Ostalo bo resor za to, vendar tisti, ki se ukvarjajo s tem vprašanjem, meni, da to ne more biti ministrstvo v pravem pomenu besede. Lahko pa minister kljub temu ostane še naprej, vendar v nekem drugem svojstvu.

Ste lahko bolj konkretni? Bo ministrstvo za Slovence priključeno nekemu drugemu ministrstvu, na primer zunanjemu?

Verjetno.

Še zadnje vprašanje. Kot ste obveščeni, so slovenske narodnopolitične organizacije na Koroškem zašle v hude finančne težave. Ali slovenska narodnostna skupnost v Avstriji kljub težkim razmeram v Sloveniji lahko pričakuje ob začetku leta zagotovljeno podporo? Bi tudi Avstrija lahko odobrila premostitveno pomoč koroškim Slovincem?

Normalno bi bilo, da bi Avstrija povečala svoj delež v skrbi za slovensko narodnostno skupnost na Koroškem. Zagotavljam pa, da Slovenija za letos nominalno ni zmanjšala zneska, ki so ga sicer prejeli koroški Slovenci. Zamejski Slovenci ostajajo naša skrb, ki jo moramo uresničevati, kolikor je le mogoče.

Torej letošnja podpora bo, vendar z zamudo.

Da.

Abgeordneter zum Nationalrat Andreas Khol (ÖVP):

„Eine Anerkennung am Beispiel Polisario?“

Herr Abgeordneter Andreas Khol, wie stehen Sie als außenpolitischer Sprecher der ÖVP im österreichischen Parlament zum Antrag Österreichs, die Jugoslawienkrise im Sicherheitsrat der UNO abzuhandeln? Sie haben beim Treffen mit dem slowenischen Regierungschef Peterle am Freitag die Meinung vertreten, die Sache sollte vorerst in Europa belassen werden.

Ja, ich bin dieser Meinung. Ich glaube, man sollte sich die Frage Sicherheitsrat als wirklich letztes Mittel im Köcher bewahren und dies vor allem deshalb, weil der Sicherheitsrat sehr zweischneidig ist. Es gibt hier sehr viele Mitgliedsstaaten, die ähnliche Probleme wie Jugoslawien im eigenen Land haben – ich denke hier an China und an die Sowjetunion. Weiters glaube ich, daß der Sicherheitsrat derzeit die Frage gar nicht diskutieren würde.

Man sollte daher nach dem Subsidiaritätsprinzip vorgehen, daß heißt, jetzt ist Europa am Zug und Europa wird, so glaube ich, die notwendige Hilfe für die sechs Republiken und die zwei autonomen Gebiete leisten und damit erreichen, daß man aus eigenem zu einer friedlichen Lösung kommt.

Sie kennen nun die Standpunkte Serbiens, Kroatiens und Sloweniens. Wo muß Ihrer Meinung nach Europa ansetzen, damit die von allen erhoffte, jedoch offenbar noch weit entfernte friedliche Lösung auch in die Tat umgesetzt werden kann.

Europa kann nicht den Konsens der SHS-Staaten ersetzen. Was Europa machen muß ist – um es bildlich zu sagen –, die Verhandlungspartner in eine schöne Villa sperren und diese solange bei Wasser und Brot lassen, bis sie eine Lösung finden. Dabei müssen sie die Wasser- und die Brotationen jede Woche ein bißchen kürzen.

Meiner Ansicht nach können nur diese drei Völker, also die Serben, Kroaten und Slowenen, eine Lösung finden. Als außenstehender Beobachter muß ich nach den mit Milošević, Tudjman und Peterle geführten Gesprächen sagen, daß es Lösungen gibt. Man muß sie nur finden wollen und finden müssen.

Spielen sie bei ihrem Brot- und Wasser-Vergleich auch auf eine mögliche Verhaltensweise Österreichs gegenüber Jugoslawien bzw. Kroatien und Slowenien an. Konkret. Soll Österreich mit

einer Anerkennung der beiden Republiken noch weiter zuwarten und auch in Sachen Wirtschaftshilfe noch etwas in der Rückhand behalten?

Ich glaube, daß man wirtschaftliche Hilfe und Anerkennung voneinander trennen muß. Für mich gibt es keine Frage, daß wir Österreicher in maximalem Ausmaß Handel und Wandel weiter ermöglichen müssen, um es dem tüchtigen, erfolgreichen und talentierten Volk der Slowenen zu ermöglichen, daß sie von ihrer Hände Arbeit auch leben können. Das können sie, und deshalb wehre ich mich gegen jeden Versuch, die Handelsbeziehungen unter jenes Niveau zu drücken, welches vor der Krise bestanden hat.

Zur Anerkennung: Für mich ist Anerkennung immer ein Mittel zum Zweck und kein Selbstzweck gewesen. Man darf die Anerkennung auch nicht zum Fetisch machen!

Nur ein Beispiel. Was hat es der Polisario gebracht, daß sie von rund 70 Staaten anerkannt wurde? Gar nichts! Und genauso wenig würde eine isolierte Anerkennung Österreich für Slowenien bedeuten.

Herr Abgeordneter Khol, noch eine letzte Frage. Sie haben in dem Gespräch mit Ministerpräsident Peterle an alle verantwortlichen Politiker in Slowenien appelliert, mit ganzem Herzen bei der Suche nach Lösungen dabeizusein, da ansonsten die Gefahr besteht, daß Slowenien – im Falle eines Scheiterns der Verhandlungen – letztlich als Friedensstörer zurückbleiben könnte. Sehen sie Anzeichen einer etwas reservierten Haltung Sloweniens?

Ich glaube das ist eine taktische und keine strategische Frage. Es geht um das Verfahren. Bis jetzt haben die slowenischen Politiker sehr großes Geschick und sehr große Klugheit an den Tag gelegt. Es geht darum, daß die Europäische Gemeinschaft, die ja die Einzelheiten nicht so genau kennt und auch nicht kennen kann, klar erkennt, wo sind die Friedlichen und wo sind die weniger Friedlichen. Daher dürfen Verhandlungen der sechs Republiken und der zwei autonomen Gebiete nicht an Slowenien scheitern.

Die Schulzuweisung wäre dann sofort da. Die Erfahrungen Serbiens, das in den letzten Wochen durch sein Verhalten sehr schnell und viel von seinem Kredit in der internationalen Öffentlichkeit verbraucht hat, sollten hier nicht übersehen werden.

Poslanka Zelenih mag. Marijana Grandić, zunanjepolitični govornik ÖVP dr. Andreas Khol in vodja avstrijske parlamentarne delegacije socialdemokratski poslanec Peter Schieder (z leve) na sprejemu pri slovenskem vladnem šefu Lojzetu Peterletu. Slika: Lado Čuk

Avstrijski parlamentarci sredi jugoslovanske krize

Parlamentarna delegacija, sestavljena iz predstavnikov vseh avstrijskih parlamentarnih strank, se je pretekli teden na licu mesta seznanila z razsežnostmi jugoslovanske krize. Obiskala je Srbijo, Hrvaško in Slovenijo ter se sestala z najvišjimi političnimi predstavniki teh republik. Svojo misijo je delegacija zaključila v Ljubljani, kjer je glavni urednik Ivan Lukan imel priložnost od najpomembnejših članov delegacije zvedeti o zaključnih ocenah obiska.

V Sloveniji se je avstrijska parlamentarna delegacija, ki jo je vodil predsednik zunanjepolitičnega odbora in poslanec socialdemokratske stranke Avstrije Peter Schieder, pogovarjal s članom predsedstva Slovenije dr. Dušanom Plutom, s predsednikom Demosa dr. Jožetom Pučnikom, predsednikom slovenske skupščine dr. Francetom Bučarjem ter predsednikom slovenske vlade Lojze-

tom Peterletom.

Na razgovorih z visokimi političnimi predstavniki Slovenije so avstrijski parlamentarci izrazili občutek, da so po pritiskih Evropske skupnosti tudi v Srbiji začeli drugače razmišljati o razreševanju jugoslovanske krize, najpomembnejše pa se jim zdi, da se situacija na Hrvaškem – čeprav ne popolnoma – umirja ter da obstajajo znaki za politično rešitev krize.

V širših pogovorih za naš list sta poslanca Schieder in Khol dokaj ostro kritizirala razgovor s hrvaškim predsednikom Tudjmanom, ki je kot argument za priznanje Hrvaške navedel potrebo po nakupu orožja, Sloveniji pa so avstrijski parlamentarci izstavili pozitivno oceno, hkrati pa jo pozvali, da aktivno in angažirano sodeluje pri razreševanju jugoslovanske krize.

Vsi parlamentarci pa so od Slovenije odločno zahtevali takojšnje zaprtje jedrske elektrarne v Krškem, saj bi bili Slovenija in Hrvaška v primeru napada nanjo sokrivi, ker je kljub obstoječi nevarnosti napada nista izključili.

Državna poslanka mag. Marijana Grandić (Zeleni)

„Priznati Slovenijo in Hrvaško!“

Gospa poslanka mag. Marijana Grandić. Kakšen je Vaš vtis in kakšna so Vaša pričakovanja o nadaljnjem razpletu jugoslovanske krize po razgovorih v Srbiji, na Hrvaškem in v Sloveniji?

Potovanje po Jugoslaviji, v treh republikah ter razgovori z najvišjimi politiki teh republik, vse to mi je po eni strani vlilo spet malo več upanja, o mirni razrešitvi krize, po drugi strani pa sem bila zaradi nekaterih stvari prav šokirana, na primer zaradi nacionalizma na vseh straneh. Močan vtis pa mi je zapustila briljantnost, kako Milošević laže, čeprav mu nisem verjela prav ničesar.

Ce naj ocenim Tudjmana, potem bi rekla, da je preveč avtoritaren ter da sem vesela, da ima Hrvaška tudi druge močne demokratične sile, ki

se borijo za več demokracije v republiki. Te sile bo treba v prihodnosti še bolj podpreti.

V nasprotju z mnenjem drugih članov naše delegacije pa sem prepričana, da bi bilo priznanje Hrvaške in Slovenije s strani Avstrije velika pomoč obema republikama oz. državama. Pri tem vidim tudi pomembem psihološki faktor, saj bi se tako Hrvaška kot tudi Slovenija potem res obnašali kot svobodni državi in se tudi opredelili za nekaj novega, za novo formulo sožitja v tem prostoru, pa naj si bo to nekakšna zveza suverennih držav ali kaka drugačna oblika.

Kako Avstrija še lahko pomaga?

Naša država mora po eni strani izkoristiti vse možnosti

za pospeševanje demokratizacije, pomagati na gospodarskem področju, po drugi strani pa uporabiti vse možnosti pritiska s ciljem, da se doseže politična in mirna razrešitev jugoslovanske krize. To Avstrija lahko stori tako direktno kot tudi preko pomembnih evropskih forumov. Namreč prepričana sem, da določen pritisk, posebej na Srbijo, odpira vrata politični rešitvi krize.

In kakšno je Vaše stališče do JE v Krškem?

Treba jo je takoj zapreti! Avstrija mora to odločno zahtevati, saj je sedaj najugodnejši trenutek, da to dejansko tudi doseže.

Hvala lepa!

Ivan Lukan

Abgeordneter zum Nationalrat Peter Schieder (SPÖ):

„Erste Sorge ist der Frieden, nicht Waffen!“

Herr Abgeordneter Peter Schieder, Sie haben die österreichische Parlamentarier-Delegation von Belgrad über Zagreb bis hierher nach Ljubljana geführt. Ihr Resümee: die Situation in Jugoslawien ist tragisch-dramatisch, dennoch gibt es einen kleinen Hoffnungsschimmer. Worin sehen Sie diesen Hoffnungsschimmer?

Die Reaktion in Europa nach dem Scheitern der EG-Troika war so eindeutig, daß allen klar wurde, und wie ich glaube auch Milošević, daß auch alle wirtschaftlichen Projekte, auch jene, die Serbien betreffen, gefährdet sind. Es wurde also jener Punkt erreicht, der offensichtlich auch den serbischen Präsidenten getroffen hat, so daß dieser nunmehr doch Bereitschaft für eine Verhandlungslösung zu zeigen scheint. Wie weit die Situation noch kontrollierbar ist, kann ich schwer beurteilen. Ich sehe jedoch eine gewisse Chance, die überaus komplizierte Angelegenheit doch noch friedlich zu lösen.

Teilen Sie die weit verbreitete Ansicht, daß sich die eigentliche jugoslawische Krise zwischen Serbien und Kroatien abspielt und Slowenien aus dem Konflikt mehr oder weniger bereits entlassen ist?

Slowenien ist sicherlich für alle ein Sonderfall und spielt in den künftigen Überlegungen für alle keine große Rolle mehr. Ich glaube allerdings, daß man im Prozeß selbst nicht davon ausgehen will, daß Slowenien schon weg ist und nicht mehr zu Jugoslawien gehört. Aber in die Absichten, in das Einflußsphären-Gerangel usw. scheint Slowenien nicht mehr eingeschlossen zu sein.

Das Hauptkonfliktfeld ist also Kroatien, konkret jenes Territorium, welches einen starken serbischen Bevölkerungsanteil aufweist.

Ich stimme hier mit Ihnen überein. Allerdings gilt es, zuerst den Waffenstillstand sicherzustellen, eine Entflechtung der verfeindeten Streitparteien zu erreichen, und schließlich mit der Suche nach politischen Lösungen zu beginnen. Grundvoraussetzung dafür ist die Bereitschaft zu Verhandlungen, denn mit Großreich-Ideen, ob sie nur serbischer oder kroatischer Provenienz sein sollten, wird man nicht weit kommen.

Während unserer Mission habe ich aber auch noch den Eindruck gewonnen, daß all jenen, die mit dem Gedanken spielen, Bosnien und Herce-

govina in ihre Überlegungen einzubeziehen, eine klare Absage erteilt werden wird. Milošević scheint dies bereits sehr klar zu sein, ob dies bei Tudjman genauso klar ist, weiß ich nicht.

Apropos Tudjman. Der kroatische Präsident hat in einem Interview erklärt, die größte Hilfe für sein Land und Slowenien wäre eine sofortige Anerkennung. Können Sie dieser Meinung etwas positives abgewinnen oder soll Österreich seine bisherige Haltung beibehalten, zuwarten und auf der „europäischen Linie“ bleiben?

Ich war froh, daß unsere Delegation die Frage der Anerkennung auch mit dem kroatischen Parlament diskutieren konnte. Dieses hat ganz klar die Bereitschaft zum Frieden bekundet, während in dem Gespräch mit dem kroatischen Präsidenten Tudjman dieser – möglicherweise in einer Streßsituation – auf die Frage, warum Kroatien denn so dringend die Anerkennung brauche, antwortete: „Damit ich Waffen bekomme...“

Diese Antwort hat uns bestürzt; – Die erste Sorge müßte wohl sein, wie bekomme ich den Frieden und nicht, wie bekomme ich Waffen!

Generell zur Anerkennung: Es ist sicherlich nicht gut, wenn Österreich jetzt einen Alleingang in den EG-Verhandlungen setzt. Dies würde kein Beitrag zu einer Lösung sein, sondern eher ein neuer Konfliktstoff in den Verhandlungen.

Zum Atomkraftwerk Krško. Ministerpräsident Peterle hat im Gespräch mit ihrer Delegation erklärt, daß das Atomkraftwerk Krško nach wie vor ein mögliches Ziel für einen terroristischen Anschlag darstellt. Müßte eine derartige Mitteilung nicht österreichischerseits die Forderung nach sofortiger Abschaltung des Kernkraftwerkes zur Folge haben?

Ein Angriff auf das Atomkraftwerk wäre eine ganz furchtbare Handlung und es wäre natürlich derjenige zu verurteilen, der einen solchen Akt setzt. Aber: Mitschuld hat in solch einer Situation auch jener, der in einem Konfliktfall so ein potentielles Ziel beläßt und es nicht abschaltet. Ich sage es nochmals und sehr deutlich: Jene, die das Werk nicht abschalten, würde die Mitschuld an einer Katastrophe treffen. Dessen müssen sich Kroatien und Slowenien als Betreiber dieses AKW bewußt sein!

Ob opazovanju tragičnega razvoja v Jugoslaviji se človek sprašuje, ali se mora zgodovina res ponavljati enkrat kot tragedija, drugič kot farsa, in ali človeštvo res ni v stanju, da bi se iz preteklih dogodkov kaj naučilo.

Na žarišču, kjer je bil pred skoraj 80 leti sprožen povod za začetek I. svetovne vojne, so nekateri očitno spet odločeni z orožjem udariti po sosedu, čeprav sedaj ni

KOMENTAR

dr. Kristijana Schellandra

KAM GRE SRBIJA ?

nobene tuje velesile, ki bi neposredno koga ogrožala ali zatirala. Očitno se spet obujajo stare aliance in predsodki: Sovjetska zveza, Anglija in Francija se nekako ne morejo znebiti vsaj prikritih simpatij do preživetega centralističnega modela, kot so že po prvi svetovni vojni podpirale nastanek centralistične države s srbsko nadvlado.

Nemčiji in Avstriji pa nekdanji vojni nasprotniki podtikajo obujanje starih vplivnih interesov na območju nekdanje monarhije, kar je seveda voda na mlin srbskim in armadnim oblastnikom.

Pri površnem prikazovanju zgodovinskih paralel seveda ni težko obuditi starih strahov. Nemčija in Avstrija si na Balkanu gotovo ne moreta zgodovinsko gledano oprati rok v nedolžnosti. Seveda pa sedanja majhna Avstrija ni Avstrija iz leta 1914 in Nemčija ne nemški rajh iz leta 1941 in sedanja Evropa ne Evropa izpred 50 let – celo niti ne izpred dobe Gorbachova.

Jasno je, da tudi današnji tip velesile v gospodarskem smislu, ki ga v Evropi bolj predstavlja Evropska skupnost kot pa posamezne njene članice, še ni postal bolj naklonjen interesom majhnih narodov.

Šele šok krvavega vojaškega napada na Slovenijo je predramil Evropsko skupnost iz udobnih in brezbriznih sanj sita bogataša, ki so se glasile: Jugoslavija mora ostati enotna država.

Ta „enotnost“ je v pogojih, kakršni so v teku zadnjih let nastali v Jugoslaviji, lahko pomenila samo enotnost pod srbsko nadvlado. Ta težnja pa ni le stvar zadnjega časa, temveč je stara prav toliko kot stara in nova Jugoslavija skupaj. Samo intenzivnost in oblika te težnje se je spremenila skupaj z obliko in mehanizmi oblasti v Jugoslaviji.

Že v stari Jugoslaviji je prišlo do diktature pod srbskim kraljem in njegovim policijskim režimom. Po nacističnem napadu na Jugoslavijo in v času narodnoosvobodilne vojne, ko je šlo za osvoboditev izpod nemškega jarma, je nacionalizem stopil v ozadje in potem dolgo ostal prikrit zaradi politike predsednika Tita in stare vodilne garde,

ki je duhovno hotela ostati zvesta idealom protifašistične borbe ter ideji po skupni državi različnih narodov in narodnosti na osnovi narodne enakopravnosti.

Različna stopnja gospodarske razvitosti ter storilnosti, stari predsodki in različna stopnja zgodovinsko pogojene civilizacijske in demokratične kulture pa so ob poslabšanju gospodarske situacije po Titovi smrti postopoma začeli razkrajati osnovo, na kateri sta bila prej več kot tri desetletja vsaj na zunaj grajena „bratstvo in enotnost“. Seveda pa je ta parola že dolgo poprej slonela le na trhljih temeljih.

Dokler je partija imela neomejeno oblast in avtoriteto in dokler nihče ni osporaval že tedaj de facto obstoječi srbski dominanci v zveznih organih, diplomaciji in predvsem v armadi, je bilo na površju mirno.

Gospodarsko uspešnejše republike so plačevale v skupni „pisker“ za manj razvite, centralni organi so po svojih predstavah razpolagali z denarjem, srbohrvaščina je kljub formalni enakopravnosti bila „državni“ jezik v zveznih organih in komandni jezik armade v vseh republikah in Srbija se je tudi takrat že smatrala za vodilno silo znotraj federacije.

Ko so komunistične partije v Evropi začele sestopati z oblasti, so se tudi v republikah Jugoslavije začele formirati različne stranke in sile. Izkazalo se je, da v različnih republikah obstajajo povsem različni koncepti za bodoči razvoj, in da je končno bolje, če vsak gre svojo pot.

V tej situaciji je srbskim voditeljem uspelo vpreči velike dele srbskega prebivalstva v voz sovražnosti do drugih jugoslovanskih narodov. Vseh problemov, zavoženega gospodarstva in revščina so krivi Slovenci in Hrvati ter Albanci, pa še Nemci in Avstrijci. Prastari, klasični „argumenti“ voditeljev, ki so do skrajnosti zavozili državni voz in skušajo same sebe rešiti z sovraštvom in vojno proti drugim.

Upamo, da bo srbski narod to čimprej spregledal, da ga zgodovina ne bo postavila v vrsto s silami, katerih sledove krvi človeštvo dolgo ne bo pozabilo.

O mrtvem vse najboljše. Tako tudi o umrlem Slehniku v zaključnem prizoru

Ob boroveljski premieri Slehnika

Pri Cingelcu maša slovenske besede

Režiser Bogomir Veras je pred sobotno premiero Hofmannsthalovega Slehnika pri Cingelcu na Trati, ki ga je v dobrem mesecu dni naštudiral z igralci Slovenskega prosvetnega društva Borovlje, pred polno dvorano gledalcev tudi z naslovnimi besedami utemeljil upravičenost uprizoritve tega dramskega dela. Poleg čudovitega besedila, ki ga je po Zupančičevem prevodu tudi sam nekoliko adaptiral in priredil, potegnil nekaj črt, predvsem pa spremenil konec, ga je k uprizoritvi spodbudil tudi mik amaterske zlahtnosti. Zakaj Slehnika ne bi zaživel tudi pri Cingelcu, saj menda ni usojen samo za Salzburške slavnostne igre. S podloženo Mozartovo glasbo se je poklonil tudi njegovi letošnji obletnici in vse skupaj povezal v učinkovito predstavo.

„Iz matere prišel si gol in gol boš v črno zemljo pal!“ pravi mamon svojemu trenutnemu gospodarju, ko ga le-ta vabi, naj gre z njim na zadnjo, nepovratno pot. Vse bogastvo tega sveta ni človekova last, je lahko le nagrabljeno, izposojeno za tuzemsko življenje. Tudi prijateljstvo z bogatim imetnikom največ-

krat temelji na koristoljubju, ki se ob usodnih trenutkih v hipu razblini. Hofmannsthalov Slehnika postane, ko ga grabi smrt, običajen slehnik. Moraliteta ima svojo bogato, neovrgljivo filozofsko izpoved.

Predstava je grajena klasično, kar dopolnjujejo sicer stilizirana scena, omenjena

Mozartova glasba, kostumi in maska. Pri tem nekoliko moti maska smrti, ki nekako duši jasnost njenega besedila. Primerno so vključeni gosti, ki delujejo komedijantsko s poudarkom grotesknosti. Njihova dobro zastavljena koreografija je izvedena nekoliko oglato, neizbrušeno, žal se ob njihovem nastopu tudi nekoliko poruši dinamika. Med njimi najbolj živi klovnovska figura (Hanzi Schaschl).

Andrej Božič je bil v naslovni vlogi prepričljiv, tokrat mu ni škodila njegova patetika, težak tekst je interpretiral v gledališkem jeziku. Posebej je treba omeniti gostujočega Walterja Juvana, ki je blestel tako jezikovno kot igralsko. Drugi gost, Miha Hafner, je bil igralsko dober, ustrezen, v govoru pa preveč poje. Nevesta Petra Kohlenprath je bila nekako zadržana, v interpretaciji pa čista. Pravo poživitev je vnesla mlada šentjanska začelnica Lucija Hafner, le njena rožanščina je preveč štrlela iz teksta. Tudi ostali igralci (Irmi Müller, Melhijor Verdel, Lidija Oraže in Marjana Scheinig) so zavzeto odigrali svoje vloge. Za mešalnim pultom je z lučjo in glasbo upravljala Marijan Verdel. Luč je bila na nekaterih mestih zaradi premajhnega števila svetil nekoliko šibka, glasba pa mogočna in svečana. Maska Beatrix Verdel je razen pri omenjeni smrti pomebno dopolnila groteskno izpovednost predstave.

Boroveljčanom je želeli ponovitev, gostovanj in da bi si čimveč gledalcev ogledalo to jezikovno mašo in „pomolilo“ v njej!

Jože Rovšek

Slehnika (Andrej Božič) in njegova nevesta (Petra Kohlenprath)

Ženske je se v poklicu dostikrat težko uveljavijo, pokažejo svojo moč, znanje in sposobnost. Kje pa so vzroki za ta tipični ženski problem, kje delamo napake, kje reagiramo napačno in zakaj? Zakaj še vedno ni žensk v tako imenovanih zgornjih etažah in zakaj se morajo še vedno zadovoljevati s približno 40% nižjo plačo za enako delo kot njihovi sodelavci moškega spola?

Recimo, da ste storile napako in vas šef kritizira pred vsemi kolegi – kako boste reagirale, se boste zagovarjale, počutile manj vredne, boste priznale napako in skušale najti rešitev za problem, ki je z njo nastal?

Kako bomo bolj uspešne v poklicu?

Gotovo vam je dobro znan izrek, da „kdor dela, dela tudi napake“ (brez napak je samo tisi, ki ničesar ne stori). Z dejstvom, da nam v poklicu (kdaj pa kdaj) kaj spodleti, bo torej treba živeti. Pri tem pa je pomembno, da sprejmemo odgovornost za napake. Če boste šefu rekly, da se vam je to ali ono pripetilo in mu obenem pokazale dobro voljo, da napako popravite, mu boste zagotovo odvzele „veter iz njegovih jader“. Tudi če imate občutek, da so kolegi ali pa celo šef do vas krivični, ni prav, če se takoj začnete opravičevati, kajti s tem jim dajete le prav in jih potrdite v njihovem mnenju. Bolje bo, če mirno prisluhnete, potem povzamete vsebino, da si zagotovite, da ste kritiko pravilno razumele, nato šele kritikom dajte prav v tistih točkah, s katerimi se strinjate, in nazadnje poveste nasprotno argumente in pokažete tudi vaše kvalitete.

Pomagalo vam bo, če se

navadite, da kritiko formulirate pozitivno, namesto da rečete „to je slabo“, raje recite „tako bi bilo bolje“. Nasplošno lahko postavimo nekaj pravil, kako bomo v poklicu bolj uspešne. Pomembno je na primer, da smo prisotne, da točno prisluhnemo, se informiramo in ob pravi priložnosti vprašamo, če so stvari nejasne. Pozitivno odmevalo bo brez dvoma tudi, če kdaj pa kdaj prevzamemo odgovornost za kakšno odločitev.

Vsaka odločitev je tudi tvegana, vendar pa s tem lahko šefu pokažemo našo samostojnost in dobro voljo. V poklicu si ustvarite nekaj prostosti, kajti uspešno privatno življenje pozitivno vpliva na naše poklicno delovanje. Tista, ki ima dovolj prostega časa, ima več energije za delo in je največkrat – tako kažejo izkušnje – tudi bolj optimistična.

Nikakor ne pozabite, da so

Samozavestne ženske so tudi uspešne v poklicu

v poklicu najbolj uspešne samozavestne ženske, ker vsake kritike ne jemljejo osebno. Napaka, ki smo jo storile, namreč še zdaleč ne pomeni, da je vse, kar storimo, slabo!

V poklicnem življenju je pomembno še, da znamo pokazati naše moči in sposobnosti. Izkušnje psihologov kažejo, da prav ženske kaj radi postavljajo v ospredje svoje šibkosti, namesto da bi v prvi vrsti opozarjale na svoje znanje. Kdor pasivno čaka na priznanje, bo največkrat dolgo čakal. Bodite torej iniciativne in ne skrivajte dobrih idej!

Morda vam bo pomagalo, če opazujete, kako v poklicu ravnajo moški. Kar tipična je tale situacija: moški in ženska imata dober predlog, uveljavi pa se moški. Zakaj? Ker je njegov predlog boljši? Ne! Ker ga zna bolje „prodati“! On npr. reče „najbolje bo, da napravimo takole“, ona pa

začne z opravičevanjem, npr. takole: „ne vem, ali je moj predlog dober, ampak tako bi lahko napravili...“

Opazujte se torej, kako „prodajate“ svoje predloge, ideje in znanje in se – po potrebi – učite od vaših moških kolegov!

V ospredje ne postavljajte vašo negotovost, temveč vaše znanje!

Če pa imate težave z vašo samozavestjo, vam bodo zagotovo v pomoč retorične vaje, ki jih npr. ponujajo tudi tako imenovane šole za ljudsko izobraževanje (Volks-hochschulen) pri delavskih zbornicah.

Pri vseh teh ukrepih pa ne pozabite, da ne govorite samo ve, temveč tudi vaše telo, da so izdajalske vaše geste in mimika: znaki negotovosti so npr. če sedite čisto na robu stola, sogovornika ne gledate v oči, se poigravate s svinčnikom ali z lasmi, če je vaša hoja nedinamična, vaša drža upognjena ipd.

Med nami povedano

piše dr. Štefka Vavti

Še enkrat – odmevi na žensko stran!

V zadnjih tednih sem prejela še nekaj pozitivnih odmevov na žensko stran. Največ jih je bilo na moj „osebni“ komentar z naslovom „Pri nas gredo ure drugače“. Pri tem je zanimivo, da so mi pisale oziroma me nagovorile prav tiste Slovenke, ki so se (npr. po končanem študiju) odločile, da ostanejo v tujini. Moje osebne izkušnje pa so jih nagovorile predvsem zato, ker čutijo podobno tudi same.

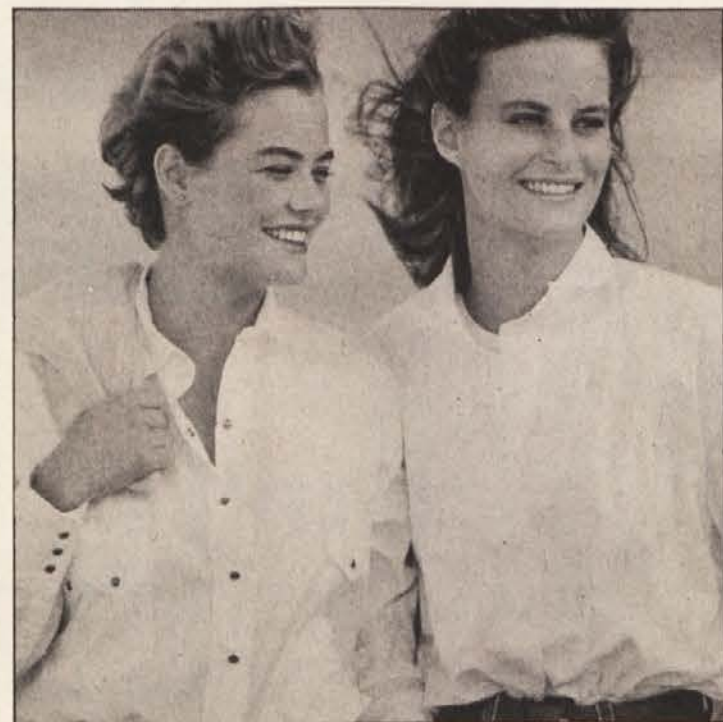
Nedavno sem prejela pismo neke bralke z Dunaja, ki je med drugim zapisala tole: „Zelo prizadeta sem bila, ko si neverjetno odkrito pisala o svoji situaciji kot urednice in novinarke pri SV, kot Slovenke na Koroškem in kot matere otroka, ki naj bi doraščal v slovenski družbi. Zelo dobro razumem, da danes malo da ne obžaluješ svojo vrnitev na Koroško... tudi jaz sem se odločila: Nazaj na Koroško ne več. Seveda na obiske, na razne prireditve... a živeti na Koroškem, ne!“

V tej zvezi me včasih začudi tarnanje (npr. v raznih slovenskih političnih organih), zakaj se toliko „naših študentov“, ko končajo svoj študij, ne vrne na Koroško.

Korenine tega fenomena vidijo v gospodarski zaostalosti Koroške, morda še v „nemškem mišljenju“ nekaterih krogov, vendar pa pri tem kaj radi pozabljajo, da so odločitve dostikrat tudi posledica „koroške vsakdanjosti“, ki je rezultat malomeščanskega patriarhalnega slovenskega duha“ (tako je zapisala neka bralka).

Čas je torej, da začnemo samokritično iskati vzroke tudi pri nas samih in v naših strukturah, ne pa samo drugod! „Želim Ti, da Te tvoja razočaranost ne prevzame do vsega in da bi še dolgo čitala tvoje...prispevke. Hvala ti za tvoj pogum in vztrajnost...“ (iz pisma bralke).

Hvala tudi vam, drage bralke, za vse spodbudne besede, v upanju, da nam bo „ženska stran“ ostala, da je ne bomo že kmalu morale prišteti med žrtve tako imenovanih „finančnih težav“!

Kako preživljate vaš počitniški čas?

Vas zanima, kako ženske preživljajo svoje počitnice?

Veliko žensk v naši družbi je preobremenjenih zaradi poklica, otrok in gospodinjstva. Ker med tednom primanjkuje časa, jih čaka delo v gospodinjstvu tudi ob sobotah in nedeljah: pranje, likanje, nakupi...

Vendar pa so povpraševanja nekega nemškega raziskovalnega inštituta, ki v prvi vrsti preverja naše zadržanje v počitniškem času, pokazala, da vedno več žensk odkriva možnosti, kako ubežati vsakodnevnemu stresu in da si vse bolj privoščijo tudi čas za rekreacijo in za konjičke.

Med najbolj priljubljene zaposlitve žensk v prostem času šteje menda branje časopisov in revij (52%), sledita pa lenarjenje doma (33%) in spanje (21%). 23% povprašanih žensk se v svojem prostem času najraje igra z otroci (?), 21% jih obiskuje prijatelje ali vabi goste, za športno udejstvovanje pa se jih ogreva le 11% (v prvi vrsti sprehajanje in kolesarjenje), 8% se jih navdušuje za razne izlete, v kino ali gledališče pa jih redno zahaja le okrog 3%.

Razvoj v zadnjih letih pa kaže, da ženske „obračajo hrbet“ tako imenovanemu počitniškemu stresu. Pred nekaj leti so ženske za svoj počitniški čas načrtovale še vse preveč aktivnosti, zdaj pa je vse bolj priljubljeno lenarjenje. In tako je prav! Psihologi namreč svetujejo, da naj se v počitniškem času res odpočijemo in – pozor mamice! – da kdaj pa kdaj poskrbimo tudi za vikend „brez otrok“!

Vrsta znanih umetnikov na dobrodelnem koncertu za Slovenijo!

Vrsta mednarodno znanih umetnikov, med njimi Michael Heltau, se je odzvala na povabilo vlad Koroške in Slovenije, da nastopijo na dobrodelnem koncertu za žrtve vojne v Sloveniji v nedeljo, 25. avgusta v kongresni dvorani v Beljaku. Večer sočutja in solidarnosti bo izveden pod pokroviteljstvom obeh šefov vlad ter festivala Koroško poletje (Carinthischer Sommer). Poseben pečat pa bo večeru dal tudi opus Leonarda Bernsteina, ki se je vse svoje življenje prizadeval za mir, svobodo in humanizem.

Vstopnica za gala-koncert pod geslom „Umetniki pomagajo slovenskim družinam v stiski“ stane 1000 šilingov, naročite pa jo lahko v pisarni Koroškega poletja v Osojah ali po telefonu 04243/2510.

Razdelitev izkupička koncerta bosta opravila koroški deželni glavar dr. Christoph Zernatto in predsednik slovenskega Izvršnega sveta Lojze Peterle.

Ustanovili delniško družbo Hypo

Pred nekaj dnevi so v Celovcu ustanovili delniško družbo koroške deželne in hipotečne banke, hkrati pa so izvolili tudi nadzorni svet, kateremu predseduje komercialni svetnik dipl. trg. Herbert Liaunig. Predsednik predstojništva je dr. Georg Kapeller, njemu ob strani pa je dr. Josef Gastinger.

S spremembo v delniško družbo si je deželna banka ustvarila mednarodno priznano pravno obliko. Nadaljnji cilj banke je, da postane čimbolj neodvisna ter da pospešeno postane samostojna.

OGLAS

Tajnico s prakso

tudi v knjigovodstvu, z znanjem nemščine, slovenščine, angleščine in po možnosti tudi italijanščine

išče

zunanjetrgovinska firma v Celovcu.

Vašo ponudbo s kratkim življenjepisom pošljite na uredništvo Slovenskega vestnika, Tarviser Straže 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, pod šifro „Nastop 1. 9. 1991“.

AK-Messe: Müll k.o. – Kampf dem Verpackungswahn

27.000 LKW-Fuhren Hausmüll und hausmüllähnlicher Abfall aus Industrie und Gewerbe fallen jährlich in Kärnten an. Das entspricht einem Pro-Kopf-Aufkommen von 320 Kilogramm und räumt Kärnten hinter Tirol mit rund 450 Kilogramm einen Spitzenplatz in der österreichweiten Hausmüll-Statistik ein. Volumenmäßig macht der Anteil von Verpackungsmaterial im gesamten Restmüll über 54 Prozent aus. Die Tendenz ist steigend, die Deponiekapazitäten sinken.

Müll und Müllvermeidung ist daher das zentrale Thema der Kärntner Arbeiterkammer auf der Klagenfurter Messe von 17. bis 25. August. Unter dem Titel „Müll K.O. – Kampf dem Verpackungswahn“ wird vor allem dem Konsumenten seine verantwortungsvolle Rolle beim Einkauf bewußt gemacht: gemäß dem Motto „Die beste Verpackung ist keine Verpackung“ wird appelliert, Waren die mit überflüssigem Material verpackt sind, gar nicht zu kaufen bzw. umweltfreundliche Alternativen zu wählen, die im Erdgeschoß des AK-Pavillons an einigen anschaulichen Beispielen dargestellt sind.

An die Adresse der Hersteller, den eigentlichen Ver-

ursacher des Verpackungswahns, gerichtet, verlangt die Kärntner Arbeiterkammer

- ein Verbot für kurzlebige PVC-Artikel;
- die Verringerung der gebräuchlichen Kunststoffarten;
- die Einführung von Pfandverordnung für Wein, gekoppelt mit einer Normung der Flaschen;
- Pfandregelungen für alle Getränkepackungen und Kunststoffpackungen, die wegen ihrer Reststoffe gefährliche Abfälle darstellen;

Mehrwegsysteme sind nach Ansicht der Kärntner Arbeiterkammer grundsätzlich Einwegsystemen vorzuziehen, auch wenn diese wiederverwertet werden können.

„Zbirališče galerij“ – „Treffpunkt Galerien“

Galerien stellen gemeinsam aus / Skupna razstava galerij

ATELIER 43, St. Veit/Glan / Šentvid
Herta EDLINGER, Klagenfurt / Celovec
EQUINA, Ljubljana
FALKE & KUHN, Bleiburg / Pliberk
FREUND, Klagenfurt / Celovec
FREYJA AMBIENT, Villach / Beljak
GALERIE 6, Judenburg
Theatergalerie HARTL, Wien / Dunaj
HOLZER, Villach / Beljak
LALA, Ljubljana
M. KOPP, Villach / Beljak
MÜHELY, Szentendre
ROSSEG, Rosegg / Rožek
SLAMA, Klagenfurt / Celovec
JUDITH WALKER, Hermagor / Šmohor

KLAGENFURTER MESSE Betriebsges. m. b. H.
Gemeinsame Vernissage / Skupna vernisaža
Samstag/sobota, 17. August/avgusta 1991, 17. Uhr/uri
Messehalle 12 / hala 12.
Eintritt ins Messegelände ab 16. Uhr frei!
Vstop na sejmišče od 16 ure prost!

Landwirtschaft ist Leben

Viel Neues bei der Sonderschau der Landwirtschaftskammer! Einerseits wird dem Konsumenten die Möglichkeit geboten das Drum und Dran der Kärntner Agrarmarketing kennen zu lernen (Halle 17), andererseits wird am Messegelände der Landwirtschaftskammer ein Feuerwerk an vielfältigen Angebot abgebrannt.

So dürfte der Streichelzoo zum Renner für die Kleinsten werden. In einem Freigelände können die Kinder praktisch hautnahen Kontakt mit den verschiedensten Haustierarten aufnehmen.

Während sich die Kinder mit dem Kennenlernen von Tieren beschäftigen, können die Eltern einen Streifzug durch den Messestand starten. Egal, ob bei den diversen

Ausstellungen, wie Schweine- oder Schafzucht, der Imkereiwirtschaft – wo für alle Interessierten das Innenleben eines bevölkerten Bienenstocks durch eine Glasscheibe transparent gemacht wird – für jedermann wird etwas geboten. Oder: interessiert an EDV in der Landwirtschaft und Umwelttechnik? Vielleicht aber wollen Sie sich über landwirtschaftliche Geräte informieren – der landwirtschaftliche Betriebshilfering wird präsent sein. Auch die Kärntner Landjugend

gibt wieder, heuer unter dem Motto „Brauchtum“, ihr Stelldichein. Kulinarisch verwöhnt wird man zweifelsohne am Stand der „Kärntner Agrarmarketing“ mit naturnah erzeugten Qualitätsprodukten wie: Fleisch vom Almochsen, Markenschwein und Lamm.

Koroška Delavska zbornica (AK) se je za letošnji Celovski sejem domislila nekaj posebnega: v nagradni igri pod geslom „Kaj se skriva za tem?“ je tokratni glavni dobitnik mladinska soba, toda iz odpadkov, ali bolje rečeno iz predelanih odpadnih surovin.

Kje je ?

kika

v hali 5 razstavni prostor 1 !

Od 17. do 25. avgusta v Celovcu: Sejem za Koroško in ves prostor Alpe-Jadran!

Prihodnjo soboto, 17. avgusta bo odprl svoja vrata 58. mednarodni Celovski sejem. Gre za sejem, ki je velikega pomena za domačo in tujo trgovino, obrt, industrijo ter kmetijstvo, prav tako pa je usmerjen na potrebe in želje gospodarstva in prebivalstva v celotnem alpe-jadranskem prostoru, predvsem Koroške in Štajerske, Slovenije ter Furlanije-Juljske krajine.

Po eni strani je Celovski sejem že tradicionalno poznan kot sejem blaga za splošno porabo, tako da se potrošniki lahko obširno informirajo o najnovejši ponudbi na trgu, po drugi strani pa se v zadnjih letih vse bolj uveljavlja tudi kot posredovalec pri investicijah na raznih področjih gospodarstva. Ne nazadnje pa je Celovski sejem tudi prireditelj za vso družino, saj poleg informacij in nakupnih priložnosti nudi tudi zabavo in razvedrilo.

Na letošnjem Celovškem sejmu sodeluje skoraj 800 podjetij, od tega polovica iz ostale Avstrije in 25 držav, Slovenija pa je – le nekaj tednov po vojni – tokrat zastopana le s šestimi razstavljalci. Lansko leto jih je bilo še nad 20!

Ivan Lukan Razstavišče celovškega sejma – Das Messegelände in Klagenfurt/Celovec

Klagenfurter Messe als Alpen-Adria-Treffpunkt

Die „58. Internationale Konsum- und Investitionsgüter-Messe für Handel, Gewerbe und Landwirtschaft“ in Klagenfurt/Celovec vom 17. bis 25. August 1991, wird wieder jene traditionell marktwirtschaftlich ausgerichtete Großveranstaltung sein, die besonders für die Bedürfnisse und Wünsche der Bevölkerung im Alpen-Adria-Raum konzipiert ist, vor allem für die Menschen in Südösterreich sowie in Slowenien und in Friaul-Julisch Venetien.

Einerseits ist die Klagenfurter Messe traditionell eine Konsumgütermesse und wendet sich damit an den Endverbraucher, der sich dort informieren kann, der dort vergleichen und prüfen sowie im Endeffekt einkaufen kann. Andererseits ist die Klagen-

furter Messe aber auch als Ordermesse konzipiert, die Investitionshilfen durch Produktvergleiche und die praktische Vorführung von Maschinen und Geräten ermöglicht. Und nicht zuletzt ist die Klagenfurter Messe eine Veranstaltung für die ganze Fa-

milie, die neben der Information auch vergnügen, Spaß, Unterhaltung und Entspannung bereithält.

Bei der Klagenfurter Messe '91 werden an die 800 Firmen auf mehr als 90.000 Quadratmetern Hallen- und Freifläche ausstellen. Aus Slowenien heuer wegen der Ereignisse der vergangenen Wochen nur 6 Firmen vertreten, auf der Messe werden rund 5000 slowenische Besucher erwartet. Insgesamt werden rund 200.000 Besucher erwartet. Eine sektorale Gliederung, die den Interessen

der Besucher in hohem Maße entgegenkommt, umspannt in weitem Bogen das breite Spektrum des Angebotes, von der Landwirtschaft mit Tierschau und Bauernmarkt über Bauen und Werken bis zum Baustoffzentrum und zum Fertighaus-Zentrum, vom Haushalt über Ernährung, Einrichtung und Wohnen, bis zur Mode.

Zahlreiche Interessenvertretungen, Organisationen und Verbände werden über ihre Arbeit, Dienstleistungen und Produkte Auskunft erteilen und diese anbieten.

Z energijo za okolje

Elektronski portret podjetja „Drauconsulting“ v sejamskem paviljonu – Velika nagradna igra – Informacijski dan za občine

Utrujenje izkušenj, angažmaja ter know-howa svojih sodelavcev je ena izmed najpomembnejših nalog Avstrijskih dravskih elektrarn (ÖDK) v prihodnosti.

Pod geslom „Z energijo za okolje“ je to podjetje v preteklosti očistilo svoje termoelektrarne in s tem bistveno prispevalo k bolj čistemu okolju in s tem tudi k zdravju prebivalstva. Zato mu je bilo izrečeno tudi javno priznanje oz. podeljeni mednarodni patenti.

Predstavitev energetskega podjetja na celovškem sejmu 1991 zato sega od preteklosti preko sedanjosti (urejevanje

bregov, „Zelena veja“, avtomobili na električni pogon, bio-masa, proizvodnja energije iz vetra in sonca, merilna mreža za opazovanje okolja, projekti v tujini itd.) do prihodnosti.

Z ustanovitvijo podjetja „Drauconsulting“ pa so Avstrijske dravske elektrarne tudi pravočasno postavile smernice za delo na novih področjih. Na posebni razstavi v paviljonu v neposredni bližini ORF se podjetje predstavlja z elektronskim načinom, poleg tega pa boste lahko videli tudi zanimive vizije s področja okolja.

Na sporedu letošnje sejamske predstavitve Avstrijskih dravskih elektrarn ter „Drauconsulting“ je nadalje velika

nagradna igra ter informacijski dan za koroške občine, ki bo v torek, 20. avgusta v hali 5. To prireditev bo sooblikoval tudi ORF in predstavniki koroških občin bodo ob tem imeli možnost, da se brezplačno in strokovno informirajo o novih tehnologijah na področju okolja. Na vsa tozadevna vprašanja pa bo odgovarjal priznani univerzitetni profesor dr. Gerhard Faninger.

Avstrijske dravske elektrarne bodo letos predstavile tudi svojo turistično ponudbo, kot so vlak na preko 2000 metrov visoko goro Reißeck, cesta k najvišjemu jezu v srednji Evropi v dolini Malta ter ne nazadnje novo kolesarsko pot od Spittala do Velikoveca.

Proizvodnja energije iz domačih rek, pri kateri je upoštevano okolje, je ena izmed najbolj odgovornih nalog Avstrijskih dravskih elektrarn.

Wir informieren Sie über moderne Wege in der Energieversorgung und präsentieren Ihnen unser breites Dienstleistungsangebot.

Wir erwarten Sie im KELAG-Pavillon auf der Klagenfurter Messe.
17. bis 25. August 1991, 9-18 Uhr.

kelag

Od Berlina do Budyšina

Pevski zbor „Rož“ v gosteh pri Lužiških Srbih

Objavljamo spominski zapis v nadaljevanju o potovanju in gostovanju Mešanega pevskega zbora „Rož“ v prejšnji Nemški demokratični, zdaj združeni Nemčiji. Pisec poleg nastopov slikovito opisuje vtise, se poglablja v ozadja (zgodovinska, socialna) nemške družbe in predvsem v kulturnopolitično situacijo tamkaj živčih Lužiških Srbov. Prispevki so nam dobrodošli, da z njimi pogledamo preko informativnega zidu ožje Koroške, bralcem pa jih priporočamo za pozorno branje.

Uredništvo

6. del

Prenočili smo v Chošebuzu/Cottbusu, središču Doljne Lužice, kjer je bil načrtovan naš v zadnjem hipu odpovedani koncert. Okrožno mesto s 120.000 prebivalci se naglo razvija, tu je tudi sedež nekaterih srbskih ustanov, med drugim radio v dolnjesrbskem jeziku.

V nedeljo smo se napotili proti jugu, v Gornjo Lužico. Med vožnjo smo si z grozo ogledovali ekološko katastrofo, ki jo povzroča industrijski gigant Črna Pumpa/Schwarze Pumpe, megalomanski projekt nekdanje NDR. Na velikem kompleksu 25 km² stoji sistem termoelektran, tovarn briketov in tovarna za pridelovanje plina iz premoga, menda največja tovarna te vrste na svetu. V okolici so precejšnje zaloge rjavega premoga, ki ga kopljejo v dnevnem kopu, torej je površinsko, zaradi tega s površja izginjajo tudi cele vasi, ki so bile na poti izkopavanja, in za mehanizacijo, ostajajo globoke zemeljske rane. Številni tovarniški dimniki bruhajo škodljive ostanke predelane premoga in ogromni umazani oblaki se valijo čez vso pokrajino...

Píše: Mila

Namenjeni smo bili k lužiškosrbskemu glasbeniku. 57 letni skladatelj Jan Powol Nagel nas je pričakal na svojem domu v vasi Zlyčín/Litschen. Ko smo se vsuli iz avtobusa, je omenil, da je bilo pri njem na obisku že mnogo ljudi, tako velike skupine, kot je naša (50) pa še ne. Uspelo se nam je stlačiti v njegove delovne prostore. Pripovedal je o svojem skladateljskem

delu in za ponazoritev s kasete predvajal vokalno-instrumentalno skladbo za orkester, mešani zbor in solista. Slišati je želel, kako zveni koroška (lužiškosrbsko: korotanska!) ljudska pesem in njegovi želji smo seveda z veseljem ustregli. Skladatelj Nagel nas je potem pospremil v bližino vasi Laz/Lohsa, kjer je od leta 1835 do smrti deloval pastor Handrij Zejler (1804–1872), znani pesnik pa tudi vsestranski kulturni delavec, pedagog, publicist in urednik. Kot pesnik je bil zelo priljubljen, njegove pesmi, polne toplote, so takoj vzljubili vsi ljudje, preprosti in izobraženi. Opeval je priateljstvo, ljubezen do domovine n svojega ljudstva, bil pa je tudi kritik tedanje družbe. Njegove pesmi so bile tako melodične, da so kar klicale po skladatelju; in res je večina njegovih pesmi uglasbenih, nekaterim je tudi sam vdihnil napev. Med ljudstvom so se hitro širile in tudi ponarodele. Pesem „Rjana Lužica“ (Lepa Lužica) je postala srbska himna.

Na vaškem trgu stoji njegov spomenik, ki je po zahtevi gospoda Nagla edini javni spomenik v Lužici, ki ima samo srbski napis. Poklonili smo se Zejlerjevemu spominu z njegovo „Rjano Lužico“.

Nagel pa nas je opozoril še na eno zanimivost: ob Zejlerjevem spomeniku z vklesanim besedilom v srbsčini sta prav v neposredni bližini še dva spomenika – prvi v nemščini, za padle nemške vojake – in drugi v cirilici, v spomin sovjetskemu rdečearmejecem. Na pokopališču, tik pred cervenim zidom je Zejlerjev grob, njegovo ime in letnice. Sprehodili smo se po pokopališču v prepričanju, da bomo prebrali vsaj kakšen srbski nagrobni napis. Opazili nis-

mo niti enega. Na naše začudenje smo dobili dogovor, da je že od nekdaj tako – vse je le nemško...

Popoldne se je naše potepanje nadaljevalo. Zdaj smo bili že v osrednjem delu Gornje Lužice, ki tu prehaja v rahlo valovito pokrajino, še dalje proti jugu pa se dviga do 500 m visoko hribovje. Obenem smo tudi v katoliškem predelu Lužice; kar nam predvsem oznanjajo značilna znamenja, kovani železni križi – razpela, ki so posejani po pokrajini in kar pogosto tudi pred vaškimi hišami. Večinoma imajo srbske napise, lepo so vzdrževani in pobarvani v zlato-črni barvi.

Najprej smo se seznanjali s šolstvom v dvojezični Lužici. V vasi Pančicy-Kukow/Panschwitz-Kuckau stoji ena izmed srbskih osnovnih šol, imenovana tudi A šola, v kateri je učni jezik srbsčina, nemščina pa učni predmet, v razliko od B šol, v katerih je srbsčina le učni predmet, te šole pa so v tistih krajih, kjer je zanimanje za srbski jezik manjše, v bistvu nekatere centrale šole, ki jih obiskujejo tudi šolarji iz sosednjih krajev. Šola v Pančicah nosi ime največjega lužiškosrbskega pesnika Jakuba Barta s pesniškim vzdevkom Čišinski (beseda čišina je po naše tišina, torej Tišinski). Na šolskem ospredju je napis samo v srbsčini „Šula Čišinskeho“. V enem izmed šolskih prostorov je njegov muzej, ki smo si ga tudi ogledali. O njegovem življenju in literarnem ustvarjanju nas je z velikim spoštovanjem in ljubeznijo do njegovega dela podrobno seznanil gospod Bětnar. Jakub Bart – Čišinski je živel v letih 1856 do 1909. Lužičanom pomeni to, kar je Slovencem Prešeren, in še več; kajti ni le največji pesnik, bil je tudi časopisni urednik, prevajal je Shakespeara, Mickiewicza in druge velikane, napisal roman, dramo in razprave o lužiškosrbski književnosti, ki jo je povzdignil na evropsko raven.

V svojih delih je krepil narodno zavest svojih Lužičanov, obsojal odpadništvo in poudarjal nujno potrebno enotnost.

DALJE PRIHODNJIČ

Ptujski umetniki v razgovoru z bivšim konzulom SRFJ v Celovcu in sedanjim visokim uradnikom slovenskega zunanjega ministrstva Francem Mikšo

„Resnica onstran vidnega“

Pod tem naslovom je v Galeriji ob mestnem zidu v Beljaku (Widmannngasse 30) do 30. avgusta na ogled zanimiva razstava treh ptujskih umetnikov Viktorja Gojkoviča, Dušana Kirbiša in Albina Lugariča. Razstava je rezultat sodelovanja med mestoma

Galerija Rožek tudi na Celovškem sejmu

Galerija Šikoronja v Rožeku je podaljšala razstavo Gisberta Hokeja do vključno 1. septembra letos. Razstava je odprta od torka do nedelje, od 15. do 19. ure. Včeraj pa je imel umetnik v rožeški galeriji zanimivo predavanje na temo „Kaj je stensko slikarstvo, kaj tapiserija?“.

Od 17. do 25. avgusta pa bo galerija Šikoronja sodelovala tudi na Celovškem sejmu pod geslom „Srečanje galerij“ v razstavnih dvorani 12, zgornje nadstropje. Odprtje srečanja galerij bo 17. avgusta ob 17. uri, razstava pa bo odprta vsak dan od 10. do 18. ure.

Beljak in Ptuj, ob otvoritvi pa se je zbralo veliko število komunalnih politikov ter umetnikov in kulturnikov iz obeh mest, močno prisotna pa je bila tudi dvojezičnost. Med častnimi gosti je bil tudi bivši konzul SRFJ v Celovcu Franc Mikša, ki je medtem zasedel visok položaj v slovenskem zunanjem ministrstvu.

Umetnike je predstavila Meta Gaberšek-Prosenec, ki je v svojem uvodu dejala, da bi naslov kompozicije šestnajstih slik Dušana Kirbiša „Resnica onstran vidnega“ lahko, seveda le v simbolnem smislu, povezal delo teh treh ptujskih umetnikov. „Želja usmeriti gledalčev pogled ali bolje njegovo misel in srce onstran barvite optične slike oz. taktilne privlačnosti kipa je tista, sicer zelo splošna, a vendarle odločujoča lastnost, ki nam omogoča enako izhodišče za razumevanje in dojetje manj različnih likovnih jezikov Albina Lugariča, Dušana Kirbiša in Viktorja Gojkoviča“, je dejala Meta Gaberšek-Prosenec.

Vilenica '91 z močno avstrijsko udeležbo!

Društvo slovenskih pisateljev letos že šestič podeljuje mednarodno literarno nagrado Vilenica. Same podelitve in spremljevalnih prireditev se bo udeležilo približno sto najvidnejših pesnikov, pisateljev, esejistov in publicistov iz več kot 16 držav srednje in zahodne Evrope ter ZDA.

Na Vilenico '91 – potekala bo od 4. do 8. septembra – so bili povabljeni sledeči avstrijski avtorji: Fabjan Hafner, Erik Prunč, Lev Detela, Feliks Bister, Josef Winkler, Hans Raimund, Alois Hotschnig, Wolfgang Kraus, Karl Markus Gauss, Josef Haslinger, Ludwig Hartinger, Peter Handke, Johann Strutz in Alfred Kolleritsch.

Med najbolj znanimi udeleženci iz Slovenije so Lojze Krakar, Andrej Hieng, Ivo Svetina, Maruša Krese,

Denis Poniž, Niko Grafe-nauer, slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel, Drago Jančar, Veno Taufer, parlamentarec Rudi Šeligo, Silvija Borovnik ter naš stalni kulturni sodelavec Jože Horvat.

Tudi letos bo izšel zbornik Vilenica '91 s prispevki 40 najuglednejših srednjeevropskih avtorjev, udeležencev Vilenice '91, kar predstavlja antologijo trenutnega literarnega ustvarjanja v tem delu Evrope.

Vilenica '91 se bo začela 5. septembra v kulturnem domu „Srečko Kosovel“ v Sežani z disputom na temo „1991: ...Čemu pesniki v tem ubožnem času? (F. Hölderlin), slavnostni zaključek pa bo 7. septembra v jami Vilenica s svečano podelitvijo nagrade Vilenica '91.

ZAKLADNICA KOROŠKE
Deželna razstava Št. Pavel 1991
27. april – 27. oktober, vsak dan od 9. do 17. ure

900 let benediktinske opatije

Pozdravljeni, otroci!

Ste že kdaj bili na morju?

V poletni soparici diši po rožmarinu in sivki. Na ogreti skali se sonči pri-morska kuščarica. Prst je razpokana in izsušena, saj že dolgo ni deževalo.

Veliko grozdja na vinski trti napoveduje dobro letino. V krošnji mand-ljevca že zorijo plodovi. Iz daljave se sliši enakomerno valovanje in plju-skkanje morja. Visoko v pinjinih krošnjah bučno cvrčijo škržati. Le od časa do časa napravijo kratek predah. Ko se oglasi prvi v njihovem zboru, pri-tegnejo še preostali tako močno, da preglasijo druge glasove. V njihovo pesem se vmeša le rigajoči glas osla, ki se leno prestopa pod oljko, kjer išče senco. Ko bo popustilo sonce, bo moral z gospodarjem znova na delo na polje.

Iz grma je poletel na oljki vejo slavec. Prisluhni! Že poje. Med ptica-mi, ki živijo tudi ob morju, je najboljši pevec. Prirodoslovec in pisatelj Fran Erjavec je zapisal: „Kakor na tenki niti se mu tresejo zategnjeni glasovi, kmalu se pa krepe in naraščajo ter se prevržejo v vriskajočo radost. Kaj takega se da le poslušati, ne pa opisati“.

V grmu ima mali slavec svoje gnezdo. Skupaj s samico hranita mladiče. Ko so dovolj močni, začnejo s prvimi leti. V poznem poletju skupaj s starši odletijo v daljno Afriko. Slavčkova pesem za dolgo utihne. Če bo vse po sreči, se bo vrnil in je oglašil drugo leto v maju.

V oljarnici, nedaleč od pomola stiskajo olive. Velike posode se polnijo z zlatozelenim olivnim oljem. Letos so oljke dobro obrodile. Oljka je zimze-leno in trdolistno drevo.

Gospodar rad povabi otroke, ko obrodijo mandljevci. Vsakemu da polno pest mandljev. V vsaki koščici se skriva užitno seme grenko-slad-kega okusa.

Posladkaj se z mandljevimi rogljiči. Na desko nasuj: 18 dkg bele moke, 14 dkg surovega masla, 7 dkg sladkorja, 6 dkg olupljenih in zmletih mand-ljev. Zgneti testo. Iz svaljkov oblikuj rogljiče. Spečene povaljaj v vaniljevi sladkorni moki, potem pa jih jej zmerno, da si ne pokvariš želodčka.

Na morju se poleg sladoleda in grozdja še najbolj prileže sočna in sladka figa, ki zori na figovcu. S posušeniimi, stisnjenimi in na vrvico nanizanimi figami pa se boš sladkal sredi zime.

Razveseli mamico. S počitnic ob morju ji prinesi lovorjeve lističe in rož-marinove vejice. Potrebovala jih bo pri kuhi.

Naberi še sivko. S posušeniimi sivkinimi cvetovi in listi napolni platnene vrečke. Vonj po sivki odganja molje in odišavi perilo.

Si opazil, da so enako kot oljkini tudi lovorjevi listi usnjati. Rožmarinovi so iglasti in sivkini porasli z dlačicami. Takšne liste imajo rastline, ki ras-tejo v suhem, vročem in sončnem okolju. Tako se zavarujejo pred sončno pripeko in se ne izsušijo.

Zmajček Bim je imel rojstni dan in že nekaj dni prej so ga vsi spraševali, kaj si želi. Seveda ne naravnost, ampak bolj po ovinkih in Bimu je bilo tega že zadosti.

Prva se ga je lotila mamica.

–Zadnjič sem v Zmajgradu videla zelo lepe žoge, je rekla. Take velike, rdeče...

Zmajček Bim je molčal. – Imeli so tudi zanimive koc-ke, s katerimi se da narediti zmajebus, hišo in še avtomo-bil! Bim ni pokazal nobenega zanimanja.

– Gledala sem tudi kape, take z velikimi ščitniki, kot so ti všeč! Bim je gledal skozi okno in štel zmaje, ki so se sprehajali po cesti. – Lepe reči imajo v Zmajgradu, res, je vztrajala mamica. Zadnjič mi je teta Zmajka rekla, da je videla sestavljanke in čudovite loparje za perjanico.

Bim je prišel do triindvajsetega zmaja in se je naveličal šteti. – Ven grem! je rekel mamici. – Kaj si nič ne želiš? je bila presenečena mamica. – O ja. Nekaj si pa zelo želim, je odvrnil Bim. – Res, kaj? – Steklenico malinovca, je rekel Bim in jo ucvrl ven.

Čez nekaj dni se ga je lotil očka. – Ko sem bil jaz toliko star kot ti, sem si najbolj na svetu želel imeti šah! – A res? je rekel Bim brez zanimanja. – Ja. Ali pa pustolovske knjige. Veš, katera mi je bila najbolj všeč?

Zmajček Bim ima rojstni dan

Zmaj Brihtič in sedemnajst Indijancev. Krasna knjiga. Si jo že bral? – Ne, te pa ne, je rekel Bim. A bi jo moral? – Bi jo rad imel? Pravzaprav ne. Indijancev se bojim, je rekel Bim. Bi imel rad kakšno drugo knjigo? Ne. Ampak veš, nekaj si res želim! – Kar povej, je rekel očka Zmaje-slav. – Veliko steklenico malinovca, je rekel Bim in jo popihal ven.

Naslednja se ga je lotila teta Zmajka. – Imaš še vedno tako rad zmajelado kot nekoč? ga je vprašala. – Še kar, je rekel Bim. – Kaj pa torte? – Mamica pravi, da kvarijo zobe, se je izvil zmajček. – Če jih ne poješ preveč, potem ne, je menila teta. Bi imel raje žveplene bonbone? – Ne, hvala, teta. Veš, kaj si želim? Veliko steklenico malinov-ca, tega imam res rad!

Prišla je nedelja in zmajček Bim je imel rojstni dan. Ves nestrpen je čakal, da bo dobil darila. Le kaj mu bodo kupili? Žogo? Kocke?...V mislih se je že veselil.

Mama, očka in teta so mu čestitali in mu dali vsak svoj zavitek. Nestrpen jih je odprl. Toda... jo! V vsakem od pisanih papirjev je bila skrita steklenica malinovca. Bim je komaj zadrževal jok. –Ti niso všeč darila? je vprašal očka. Potem so mu vsi trije dali še po en zavitek. Od mame je dobil novo kapo, od očka Brihtiča in sedemnajst Indijancev, teta mu je kupila veliko torto. Zdaj se je še le nasmehnil, kajti dobil je, kar si je želel!

Iz: Zmajček Bim, Mateja Reba, Zal. Harle-kin, Ljubljana 1990

HEUTE
IMDie Seite
für unsere deutschsprachigen Leser/innenSLOVENSKI
VESTNIK**Peterle erwartet Anerkennung
nach Ablauf des Moratoriums –
Ab Herbst weniger Ministerien!**

Der slowenische Ministerpräsident Lojze Peterle nahm in einem Exklusiv-Interview mit dem „Slovenski vestnik“ zu wichtigen aktuellen innen- und außenpolitischen Themen Stellung.

Zur Frage der Anerkennung meinte Peterle, daß er mit einem derartigen Schritt nach Ablauf des dreimonatigen Moratoriums von Brioni rechne. Er wünsche sich, daß dies mehrere Staaten gleichzeitig tun werden und unter den ersten Staaten auch der Nachbar Österreich sein werde.

Zum Thema Atomkraftwerk Krško erklärte der slowenischen Regierungschef, daß er persönlich nicht mit einer Schließung des AKW vor 1995 rechne. Österreich kenne den genauen Zeitplan für die geplante Schließung und er erwarte sich auch eine Hilfestellung Österreichs beim Ausstieg.

Der Forderung der österreichischen Parlamentarier-Delegation, die auf Grund der derzeitigen Situation in Jugoslawien eine sofortige Schließung des AKW forderte, werde Slowenien dann entsprechen, wenn es klare Anzeichen für eine Gefährdung des Kraftwerkes gäbe.

Zur bevorstehenden Regierungsumbildung betonte Peterle, daß es an der Spitze keine Veränderungen geben werde, daß aber die Zahl der Ministerien wesentlich – voraussichtlich um 10! – auf 14 gekürzt werde. Die Veränderungen sollen im Herbst stattfinden. In Frage gestellt ist auch das Ministerium für Slowenen in der Welt.

Zu den finanziellen Schwierigkeiten der Slowenen-Organisationen, hervorgerufen durch das Ausbleiben der Unterstützungen aus Slowenien, sagte Ministerpräsident Peterle, daß auch der neue Staat seinen Verpflichtungen nachkommen werde, wenngleich – durch den Krieg bedingt – etwas verspätet.

An Österreich richtete der slowenische Regierungschef das Ersuchen, in dieser Situation „seinen Anteil an Sorge für die slowenische Volksgruppe“ zu erhöhen.

**Freundschafts-
glocke Slowenien**

Die Kärntner Bergfreunde unter Herbert Guttenbrunner, die seit vielen Jahren erfolgreich Freundschaft über Grenzen hinweg praktizieren und beispielhaft vorleben, haben sich zu einer außerordentlichen Solidaritätsaktion für die vom Krieg betroffenen slowenischen Kollegen entschlossen.

Im Rahmen einer Sammelaktion soll eine bronzene Freundschafts-Alpenglocke für Slowenien gekauft und im Herbst im Rahmen eines „Besuches beim Nachbarn“ im wunderschönen Logartal in Nordslowenien feierlich übergeben werden. Spenden sind auf das Konto 1.409.875 bei der Kärntner Landes-Hypothekenbank, Kennwort „Freundschaftsglocke Slowenien“, erbeten. Danke!

**Werden auch
Sie Abonnent!****Burgenländische Kroaten gegen
Minderheiten Direktmandat!**

Die Minderheitensprecherin der grünen Alternative, Terezija Stoitsits, hat im Zuge des Berichtes des Petitionsausschlusses zur Frage eines Direktmandates Stellung genommen. Stoitsits lehnte die Einführung eines Minderheitenmandates wegen dessen nachteiligen Auswirkungen für die Minderheit ab. Sie kritisierte dabei den Volksgruppensprecher der ÖVP Paus Kiss, der berichtet hatte, daß die ÖVP eine vom österreichischen Volksgruppenzentrum vorgeschlagene Petition für ein Direktmandat für die Volksgruppen eingebracht habe.

Die ÖVP, so Kiss, habe diese Petition im Namen aller Volksgruppen eingebracht. Stoitsits widerlegte diese Behauptung des Abgeordneten Kiss mit einer schriftlichen Deklaration der Bur-

genländischen Kroaten, die geschlossen die Petition ablehnen.

Pikanterie am Rande: Auch der ÖVP-nahe Kroatische Kulturverein im Bürgerland, den Kiss als Träger der Petition nannte, hat sich dezidiert gegen die Petition ausgesprochen.

„Offensichtlich wollen sich die Parteien jediglicher Verantwortung für die Volksgruppen entziehen, in dem Sie diese Problematik ausgrenzen und an einen einzigen Abgeordneten ohne Kompetenzen und Rechte abschieben, kritisierte Stoitsits und setzte fort: „Echte und ehrliche Volksgruppenpolitik bedeutet die Erfüllung von gesetzlich gewährleisteten Minderheitenrechten und die Schaffung eines positiven Klimas für die multikulturelle Entwicklung Österreichs.“

Bodoča trojka v Koroški kmetijski zbornici? Janko Zwitter, Katja Kert in dipl. inž. Štefan Domej (z leve proti desni)

**SJK je predstavila
kandidate in cilje**

Po občnem zboru, na katerem so bili izvoljeni in potrjeni kot kandidati Skupnosti južnokoroških kmetov za letošnje volitve v kmetijsko zbornico, so se prvi štirje na listi SJK pretekli teden v Celovcu predstavili tudi nemško govoreči javnosti.

Prvi in glavni kandidat Janko Zwitter, drugi kandidat in bodoči frakcijski vodja dipl. inž. Štefan Domej, tretja kandidatka, mlada kmetica Katja Kert, ter četrti kandidat Anton Höberl, ki sicer izhaja iz vrst Allgemeiner Bauernverband (ABV), SJK pa se je priključil kot neodvisni kandidat, so na tiskovni konferenci razložili svoje cilje, tako glede rezultata pri volitvah 17. novembra letos kot tudi dela v kmetijski zbornici in zunaj nje.

Kot smo že poročali, želi SJK, ki je na zadnjih volitvah zbrala okrog 2000 glasov,

tokrat doseči tretji mandat in s tem tudi pravico, da lahko sama vlaga predloge na zasedanjih kmetijske zbornice. S kandidaturo mlade in vnete kmetice na tretjem in neodvisnim, prav tako dvojezičnim kandidatom, na četrtem mestu ter ustreznim programom za bodočnost SJK upa, da bo prepričala zadostno število volilcev za dosego tega cilja.

Na tiskovni konferenci je bil prisoten tudi tajnik stranke EL mag. Jože Wakounig, ki je SJK zagotovil podporo v volilnem boju. Po besedah dipl. inž. Štefana Domeja pa status SJK v EL ni povsem jasn, saj organi SJK o kakem pristopu v to novoustanovljeno stranko še niso sklepali, poleg tega pa želi Skupnost južnokoroških kmetov ostati zares nadstrankarska in neodvisna.

**Podpora
Sloveniji
iz Nemčije**

Nemška vlada je kot prva zahodnoevropska država sprejela sklep, da spet odobrava državne garancije za kupčije svojih podjetij z Jugoslavijo, vendar le v Sloveniji in Hrvaški. Tako je Bonn prvič preskočil zvezno vlado v Beogradu in se s tem sklepom postavil na stran tistih, ki v Jugoslaviji zahtevajo dogovor brez uporabe sile. Ob tem koraku se zastavlja vprašanje, kdaj bo Avstrija razveljavila vojno klavzulo nasproti Sloveniji in Hrvaški.

OGLAS

Iščem zaposlitev v Celovcu v eksport-import-podjetju kot sekretarka. Telefon: 0463/502674

Hrvaška – mir še daleč...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Albanija dolžna zavarovati del svojega naroda na Kosovu. V ozadju naj bi bile celo ZDA, ki si želijo namestiti vojaških oporišč v Albaniji, za uslugo pa so jo pripravljene finančno in vojaško popreti.

Srbi se z Bolgari, tradicionalnimi sovražniki iz balkanskih in obeh svetovnih vojn, srečujejo predvsem v Makedoniji, ki so jo vedno smatrali za južno Srbijo, Bolgari pa se je v bistvu tudi še niso odrekli. Do zaostritve bi znalo priti po 8. septembru, ko se bodo Makedonci na referendumu izrekli za samostojno in suvereno državo.

V Bosni in Hercegovini so Srbi dosegli pomemben uspeh, saj so podpisali sporazum z Muslimansko-bošnjaško stranko, kar je precej

povečalo njihov vpliv v tej republiki. Prav zaradi tega se bosansko-hercegovski predsednik Alija Izetbegović, ki je hkrati vodja Stranke demokratske akcije, ni hotel udeležiti pogovora z Miloševićem in črnogorskim predsednikom Bulatovićem v Beogradu.

Na vso (ne)srečo pa imajo Srbi tudi velike notranje probleme. Poleg Šešlje, ki je ustanovil svoje četnike, ustanavljajo svoje oborožene formacije tudi druge stranke. Med najnovejšimi je Draškovićeva Srbska narodna garda, ki grozi, da bo po obračunu s Hrvati pomedla tudi z Miloševićem in Šešljem.

Slovenski obrambni minister je pretekli teden objavil skrivni načrt Bedem (Okop) II, ki ga je 5. avgusta načelnik generalštaba Adžić

predstavil vojaškeu vrhu v Beogradu. Po tem načrtu je Slovenija resno ogrožena, umik vojske pa je samo taktična poteza in koncentracija na novih položajih za frontalni obračun, ki naj bi bil ob koncu septembra.

Po vojni v Sloveniji je v ponedeljek Ljubljano prvič obiskal zvezni premier Marković. Pokazale so se velike razlike med pojmovanjem Brionske deklaracije. Ustavilo se je že pri datumu začetka moratorija, ki naj bi bil po slovenskem mnenju s podpisom deklaracije, po Markovićevem pa naj bi se o njem šele dogovarjali. Nadaljnje sporne zadeve so carine, monetarni sistem, devizni pretok itd. Tudi Slovenijo torej čakajo še mnogi napor za ureditev razmer v Beogradu. **Jože Rovšek**

Previsoka zmaga

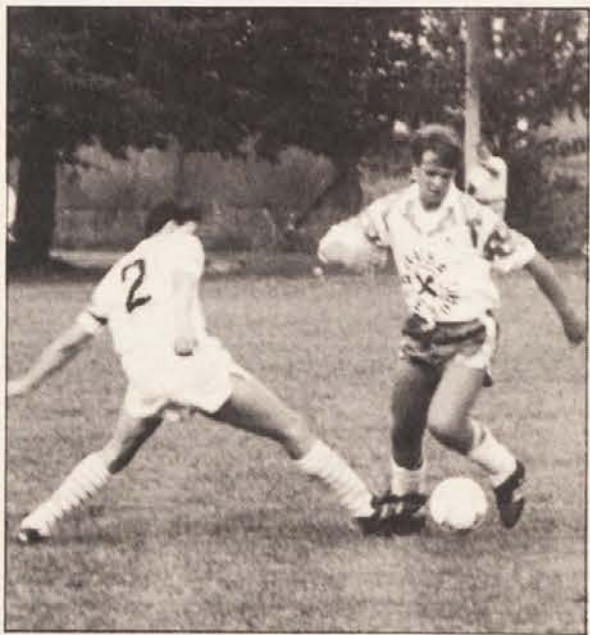
Pet golov, še več priložnosti zanje, trdi dvoboji in izključitev – to je bilanca podjurskega derbija med Dobrovasjo in Šmihelom, ki se je končal s 4 : 1 za domačine. Na videz zelo gladka zmaga Dobrovasčanov, pravzaprav pa kar pravo presenečenje, saj so predvsem v prvem polčasu bili močnejši Šmihelčani in so imeli vrsto lepih priložnosti. Povedli so že v drugi minuti, ko je Gros iz enajstmetrovke dosegel prvi zadetek, toda že v 9. minuti so domačini po napaki vratarja Leitgeba izenačili. Do polčasa se je nato razvil pravi derbi, v katerem so prevladovali Šmihelčani, vendar brez vid-

nega uspeha. Po odmoru pa so domačini zaigrali precej bolj napadalno in v 62. minuti tudi prvič povedli. Takrat je bilo že jasno, da hočejo na vsak način zmagati, Šmihel pa je nekoliko popustil, vendar je bil s kontra napadi še vedno nevaren. Ko je v 75. minuti sodnik zaradi nešportnega vedenja izključil vratarja Leitgeba in za Dobrovasčane dosodil še enajstmetrovko, je bila tekma dokončno odločena. Strelec enajstmetrovke Pichler je nato v 81. minuti dosegel še zadnji gol domačinov.

Sicer pa še izredna novica iz 1. razreda D: Globasnica je premagala Reichenfels z 1 : 0.

V vrstah Dobrovasje (na sliki) je nekaj novih obrazov. Tudi predsednik Franc Haschej (v zadnji vrsti desno) je bil izvoljen šele na zadnjem občnem zboru

Dvoboj Jörg (levo) proti Lutniku

Kapli spet ena točka

Železna Kapla in Bilčovs sta tudi po drugem kolu prvenstva spodnje lige-vzhod brez poraza. Obe ekipi sta namreč na tujem dosegli po eno točko, obe z rezultatom 1 : 1. Zagotovo pa je treba remi Kapelčanov ovrednotiti višje, saj je Liebenfels v lanskem sezoni sodil med vrhunske klube spodnje lige. Delni uspeh Kapelčanov pa je bil možen le zato, ker so domačini Kapelčane očitno podcenjevali in v 83. minuti celo zapravili enajstmetrovko.

Nekoliko bolj

nesrečni so bili Bilčovsčani, ki so v St. Leonhardu tarnali nad sodnikom, ki je domačinom povsem neupravičeno dosodil enajstmetrovko, s katero so še pred odmorom izenačili. Sicer pa je bil neodločen rezultat pravičen, saj sta bili obe ekipi po en polčas v premoči.

Klubi koroške lige Pliberk, Rapid Lienz, Breže in ATSV Wolfsberg so se uvrstili v drugo kolo tekmovanja za avstrijski nogometni pokal. Zdaj imajo skoraj vsi zelo zanimive nasprotnike, vsi pa igrajo na domačih igriščih.

Pliberk vabi v četrtek ob 17. uri na tekmo proti LASK, ki vodi v drugi zvezni ligi, je pa pred leti izpadel proti SAK. V Wolfsbergu bo isti dan gostoval Spittal, v Lienzu pa prvoligaš Stahl Linz. Že v sredo pa se bodo pomerile Breže, ki so SAK premagale v streljanju enajstmetrovk, s prvoligašem Sturm Graz.

NOGOMETNO OGLEDALO

SAK - WAC

3 : 0 (0 : 0)

Trnja vas, 300 gledalcev, sodnik Joas (brez napak); **postava SAK:** Preschern; Savič, F. Sadjak, Pappler, Kreutz; Ramšak (65. Blažej), Galo, M. Sadjak, Lippusch; Urschitz, Hober (60. Kert). **Goli za SAK:** Urschitz (53., 72.), Blažej (83.). **Ostali rezultati:** ASK Celovec - Matrei 1 : 1, Wietersdorf - Klopitz 3 : 2, Lendorf - FC Šentvid 1 : 3, VSV/Beljak - Breže 0 : 4, Rapid Lienz - Mölltal 1 : 0, ATSV Wolfsberg - Pliberk 0 : 0, Treibach - Trg 3 : 0.

Liebenfels - Železna Kapla

1 : 1 (1 : 1)

Liebenfels, 250 gledalcev, sodnik Janesch (dober); **postava Železne Kaple:** Rus; Kukovica, Rozman, Grubelnik, Köck; Reinwald, Sporn (75. Ošina), Geradnik (86. Ivančuk), Wicher; **Jenschatz**, Baloh. **Gol za Kaplo:** Wicher (18.). **Ostali rezultati:** Bad St. Leonhard - Bilčovs 1 : 1, Žitara vas - ASV Celovec 2 : 2, Žrelec - Vetrin 2 : 0, Kotmara vas - Velikovec 0 : 2, Šentandraž - Oberglan 1 : 1, Mostič - Borovlje 3 : 1.

Dobrla vas - Šmihel

4 : 1 (1 : 1)

Dobrla vas, 150 gledalcev, sodnik Hambauer (povprečen); **postava Dobrovasje:** Hofstätter; Jörg, Appe, Ru. Marin, Wegscheider; **Mišić, Stucin, Ro. Marin, Pichler, Schirrig, Nemetz;** **postava Šmihela:** Leitgeb; Wriesnig, Rupp, Eberwein, Lutnik; Schein, Figoutz, Gros; Buchwald, Klančnik, Šumnik. **Gole so dosegli:** Appe (9.), Mišić (62.), Pichler (75., 81.) oz. Gros (2.). **Ostali rezultati:** Globasnica - Reichenfels 1 : 0, Šmarjeta - Metlova 1 : 0, Galicija - Grebinj 1 : 1, St. Stefan/L. - Ruda 2 : 1, St. Michael/L. - Labot 5 : 0, Frantschach - Šentpavel 2 : 0.

Sele - Kriva vrba

1 : 1

Sele, 150 gledalcev. Gol za Sele: N. Travnik.

Koroška liga

1. Breže	3 3 0 0	11:2 6
2. Treibach	3 3 0 0	10:4 6
3. Rapid Lienz	3 3 0 0	4:1 6
4. SAK	3 1 2 0	4:1 4
5. ASK Celovec	3 1 2 0	3:1 4
6. Wietersdorf	3 2 0 1	5:4 4
7. FC Šentvid	3 2 0 1	4:3 4
8. Matrei	3 0 3 0	3:3 3
9. WAC	3 1 0 2	4:5 2
10. FC Mölltal	3 1 0 2	3:4 2
11. Klopitz	3 0 2 1	2:3 2
12. Trg	3 1 0 2	2:4 2
13. Pliberk	3 0 1 2	3:5 1
14. ATSV Wolfsberg	3 0 1 2	3:9 1
15. VSV Beljak	3 0 1 2	1:8 1
16. Lendorf	3 0 0 3	2:7 0

Spodnja liga-vzhod

1. Žrelec	2 2 0 0	6:0 4
2. Velikovec	2 2 0 0	3:0 4
3. Liebenfels	2 1 1 0	3:2 3
4. Kotmara vas	2 1 0 1	3:2 2
5. Mostič	2 1 0 1	3:2 2
6. Šentandraž	2 0 2 0	2:2 2
7. Bilčovs	2 0 2 0	1:1 2
8. Železna Kapla	2 0 2 0	1:1 2
9. ATSV Borovlje	2 1 0 1	2:3 2
10. Oberglan	2 0 1 1	2:3 1
11. Žitara vas	2 0 1 1	2:3 1
12. Vetrin	2 0 1 1	1:3 1
13. St. Leonhard	2 0 1 1	1:4 1
14. ASV Celovec	2 0 1 1	2:6 1

1. razred D

1. Globasnica	2 2 0 0	4:0 4
2. St. Michael/Lav.	2 1 1 0	6:1 3
3. Dobrla vas	2 1 1 0	6:3 3
4. Šmarjeta	2 1 1 0	3:2 3
5. Reichenfels	2 1 0 1	5:3 2
6. Metlova	2 1 0 1	3:1 2
7. Ruda	2 1 0 1	3:2 2
8. Frantschach	2 1 0 1	2:2 2
9. Šmihel	2 1 0 1	3:4 2
10. St. Stefan/L.	2 1 0 1	4:6 2
11. Šentpavel	2 0 1 1	1:3 1
12. Galicija	2 0 1 1	1:3 1
13. Grebinj	2 0 1 1	1:4 1
14. Labot	2 0 0 2	0:8 0

2. razred E

1. Poreče	2 2 0 0	10:1 4
2. Pošta	2 2 0 0	6:0 4
3. Heeresportv.	2 2 0 0	6:1 4
4. Sele	2 1 1 0	4:2 3
5. Kriva vrba	2 1 1 0	3:2 3
6. Golovica	2 1 1 0	2:1 3
7. Donava	2 1 0 1	5:3 2
8. DSG Borovlje	2 1 0 1	2:1 2
9. Zihpolje	2 1 0 1	2:3 2
10. Grobštanj	2 0 1 1	1:4 1
11. Dholica	2 0 0 2	2:6 0
12. Welzenegg	2 0 0 2	2:6 0
13. Bistrica	2 0 0 2	1:5 0
14. Vršla gora	2 0 0 2	0:1 0

Drugi polčas veliko boljši

Lanskega drugoligaša WAC se igralci SAK sicer niso bali, vendar je bilo pred tekmo čutiti, da bo v Trnji vasi gostoval eden močnejših klubov koroške lige. Zato se je tekma začela precej previdno, obe ekipi sta hoteli predvsem preprečiti nasprotni zadetek, šele potem pa preiti v napad. Torej ni čudno, da je prvi polčas bil precej dolgočasen in nobena ekipa ni imela prave priložnosti za zadetek.

Po odmoru pa je SAK spremenil taktiko. Z novim konceptom in večjo požrtvovalnostjo se je na vrata WAC valil napad za napadom, ta ofenziva pa se je že kar kmalu obrestovala. V 53. minuti je namreč Werner Urschitz prvič zadel, v 72. minuti pa je povišal na 2 : 0. Sploh je bilo opaziti, da je večje število napadalcev v ekipi SAK očitno tudi dobra dodatna motivacija za posamezne igralce. To je v tekmi z WAC potrdil tudi Adi Blažej,

ki je v igro vstopil sicer šele v 65. minuti, toda v zadnjih 25 minutah se je predstavil kot borben in hiter igralec, sedem minut pred koncem pa mu je tudi uspel lep zadetek. Končni rezultat je bil torej 3 : 0 za SAK, ki mora v prihodnjem kolu igrati v Beljaku proti tamkajšnjemu VSV.

Senzacija koroške

Strelca golov: Blažej (levo) in Urschitz.